

Czym jest 10 przykazań?

Dziesięcioro Przykazań, czyli Dekalog, to „dziesięć słów”, które określają Prawo dane przez Boga ludowi Izraela podczas Przymierza zawartego przez Mojżesza (Wj 34, 28). Dekalog, ukazując przykazania miłości Boga (trzy pierwsze) i bliźniego (pozostałe siedem), wytycza dla narodu wybranego i dla każdego z nas z osobna, drogę życia wyzwolonego z niewoli grzechu.

15-06-2021

Jakie jest 10 przykazań?

Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną.

Nie będziesz wzywał imienia Boga twego nadaremno.

Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.

Czcij ojca swego i matkę swoją.

Nie zabijaj.

Nie cudzołóż.

Nie kradnij.

Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.

Nie pożądaj żony bliźniego swego.

Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

Dowiedz się więcej o 10 przykazaniach

Formuła katechetyczna Dziesięciu Przykazań wraz z linkami do pogłębienia każdego z nich

Gdzie w Ewangelii Jezus mówi o Przykazaniach?

Do jakich Przykazań odnosi się Jezus i gdzie są one wymienione?

Czym jest Dziesięć Przykazań?

Jak ważne są Przykazania w życiu chrześcijańskim?

Czy chrześcijanie powinni żyć zgodnie z Dziesięciorgiem Przykazań?

Jakie jest najważniejsze Przykazanie?

Jaki jest związek między Przykazaniami prawa Bożego a prawem naturalnym?

Formuła katechetyczna Dziesięciu Przykazań wraz z linkami do pogłębienia tematu każdego z nich

„Ja jestem Pan, twój Bóg:

1. Nie będziesz miał cudzych bogów przede Mną.
2. Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno.
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czcij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.”

Gdzie w Ewangelii Jezus mówi o Przykazaniach?

Jezus Chrystus odwołuje się do Dziesięciorga Przykazań, kiedy młody mężczyzna pyta Go, jak osiągnąć życie wieczne:

„Nauczycielu, co dobrego mam czynić, aby otrzymać życie wieczne?"

Młodzieńcowi, który stawia to pytanie, Jezus odpowiada, przypominając najpierw o konieczności uznania Boga za "jedynie Dobrego", za najdoskonalsze Dobro i za źródło wszelkiego dobra. Następnie Jezus mówi do niego: "Jeśli chcesz osiągnąć życie, zachowaj przykazania". I przytacza swojemu rozmówcy przykazania dotyczące miłości bliźniego: "Nie zabijaj, nie cudzołóż, nie kradnij, nie zeznawaj fałszywie, czcij ojca i matkę". W końcu Jezus streszcza te przykazania w sposób pozytywny: "Miłuj swego bliźniego, jak siebie samego!" (Mt 19, 16-19)". (Katechizm Kościoła Katolickiego, 2052)

Do jakich Przykazań odnosi się Jezus i gdzie są one wymienione?

10 przykazań, czyli «Dekalog», który dosłownie oznacza «dziesięć słów», to te, które Bóg objawił swojemu ludowi, Izraelowi, kiedy rozmawiał z Mojżeszem na świętej górze, i są zapisane w Księdze Wyjścia i Księdze Powtórzonego Prawa Starego Testamentu (por. Wj 20, 1-17 i 34, 28; Pwt 5, 6-22 i 4, 13; 10, 4). Są to słowa Boga w doniosłym sensie. Ale jego pełne znaczenie zostało objawione przez Jezusa Chrystusa. (Por. Katechizm Kościoła Katolickiego, 2056)

Teksty do medytacji świętego Josemarí

Vias tuas, Domine, demonstra mihi, et semitas tuas edoce me, Panie, daj mi poznać Twoje drogi i naucz mnie Twoich ścieżek. Prosimy Pana, aby nas prowadził, by ukazał nam swoje ślady, żebyśmy mogli zbliżyć się do

pełni Jego przykazań, którą jest miłość. (To Chrystus przechodzi, 1)

Józef faktycznie był zwykłym człowiekiem, któremu Bóg zawierzył, aby dokonać wielkich rzeczy. Umiał przeżywać tak, jak chciał tego Pan, wszystkie wydarzenia składające się na jego życie, każde z nich z osobna. Dlatego Pismo Święte wychwala Józefa, twierdząc, że był sprawiedliwy. A w języku hebrajskim sprawiedliwy znaczy: pobożny, nienaganny sługa Boga, pełniący Jego wolę; innym razem oznacza: dobry i miłosierny względem bliźniego. Jednym słowem, sprawiedliwy jest ten, kto miłuje Boga i udowadnia tę miłość, przestrzegając Jego przykazań i ukierunkowując całe swoje życie na służbę swoim braciom, innym ludziom. (To Chrystus przechodzi, 40)

Czym jest Dziesięć Przykazań?

Podział i numeracja przykazań zmieniały się na przestrzeni dziejów. Obecny katechizm Kościoła opiera się na podziale przykazań ustanowionym przez świętego Augustyna, który jest tradycyjnie stosowany w Kościele katolickim. Dotyczy to również luterańskich wyznań wiary. Ojcowie greccy dokonali nieco innego podziału, który jest stosowany w Kościołach prawosławnych i wspólnotach reformowanych. (Por. Katechizm Kościoła Katolickiego, 2066, Zobacz też: Kompendium KKK, 433)

Teksty do medytacji świętego Josemarí

Życie Chrystusa jest naszym życiem, zgodnie z tym, co obiecał Apostołom w czasie Ostatniej Wieczerzy: Jeśli Mnie kto miłuje, będzie zachowywał moją naukę, a Ojciec mój umiłuje go i przyjdziemy do niego, i będziemy u niego przebywać. Chrześcijanin

powinien więc żyć zgodnie z życiem Chrystusa, czyniąc Jego uczucia swoimi, tak żeby móc zawołać wraz ze świętym Pawłem: *non vivo ego, vivit vero in me Christus*, nie ja żyję, lecz żyje we mnie Chrystus. (To Chrystus przechodzi, 103)

Uznajemy z wdzięcznością, ponieważ rozumiemy szczęście, do którego jesteśmy przeznaczeni, że wszystkie stworzenia zostały powołane do istnienia z nicości przez Boga i dla Boga: my, ludzie, stworzenia rozumne, chociaż tak często tracimy rozum, i stworzenia nierozumne, te które biegają po powierzchni ziemi lub mieszkają w morskich głębinach czy też szybują po błękitach nieba, wzbijając się aż ku słońcu. Ale spośród tej cudownej różnorodności stworzeń jedynie my, ludzie — nie mówię tutaj o aniołach — zdolni jesteśmy zjednoczyć się w wolności z naszym Stwórcą. Możemy oddać należną Mu jako Stwórcy

wszechrzeczy chwałę, albo Mu jej odmówić.

Ta możliwość tworzy światłocien ludzkiej wolności. Pan zaprasza nas, pobudza nas — ponieważ czule nas kocha! — do wyboru dobra. Patrz! Kładę dziś przed tobą życie i szczęście, śmierć i nieszczęście. Ja dziś nakazuję ci miłować Pana Boga twego i chodzić Jego drogami, pełniąc Jego polecenia, prawa i nakazy, abyś żył i mnożył się ... Wybierajcie więc życie, abyście żyli.

Zechciej pomyśleć — ja czynię własny rachunek sumienia tak samo — czy swój wybór na rzecz Życia podtrzymujesz niezmiennie i stanowczo? Czy słysząc pełen miłości głos Boga, wzywający cię do świętości, idziesz za nim?
(Przyjaciele Boga, 24)

Jak ważne są przykazania w życiu chrześcijańskim?

Wierna Pismu Świętemu i idąc za przykładem Jezusa, Tradycja Kościoła uznała w Dekalogu pierwszorzędne znaczenie i rolę.

Od czasów świętego Augustyna «Dziesięć Przykazań» zajmuje pierwszorzędne miejsce w katechezie przyszłych ochrzczonych i wiernych. W XV wieku ustalili się zwyczaj wyrażania przykazań Dekalogu w formułach rymowanych, łatwych do zapamiętania i o pozytywnym charakterze. Używa się ich jeszcze dzisiaj. Katechizmy Kościoła często dawały wykład moralności chrześcijańskiej według porządku "dziesięciu przykazań"(Katechizm Kościoła Katolickiego, 2065).

Teksty do medytacji świętego Josemarí

Jeśli umiemy kontemplować misterium Chrystusa, jeśli staramy się patrzeć na Niego czystymi

oczami, zdamy sobie sprawę, że i teraz można się zbliżyć z zażyłością do Jezusa, ciałem i duszą. Chrystus wyznaczył nam jasno drogę: poprzez Chleb i poprzez Słowo, poprzez karmienie się Eucharystią oraz poznawanie i wypełnianie tego, czego przyszedł nas nauczyć, a jednocześnie poprzez rozmowę z Nim na modlitwie. *Kto spożywa moje Ciało i Krew moją pije, trwa we Mnie, a Ja w nim. Kto ma przykazania moje i zachowuje je, ten Mnie miłuje. Kto zaś Mnie miłuje, ten będzie umiłowany przez Ojca mego, a również Ja będę go miłował i objawię mu siebie.*

Nie są to tylko obietnice. Jest to istota, rzeczywistość autentycznego życia: życia łaski, które prowadzi do osobistego i bezpośredniego obcowania z Bogiem. *Jeśli będziecie zachowywać moje przykazania, będziecie trwać w miłości mojej, tak jak Ja zachowałem przykazania Ojca*

mego i trwam w Jego miłości. (To Chrystus przechodzi, 118)

Czy chrześcijanie powinni żyć zgodnie z Dziesięciorgiem Przykazań?

Dziesięć Przykazań, w swojej zasadniczej treści, określa obowiązki dla wszystkich ludzi, ponieważ ukazują sposób postępowania godny człowieka. Chrześcijanie, znając je bezbłędnie, dzięki Magisterium Kościoła, muszą być im posłuszni i żyć nimi. Posłuszeństwo tym przykazaniom jest poważne, ale wiąże się również z obowiązkami, których materia sama w sobie jest lekka (Por. Katechizm Kościoła Katolickiego, 2081).

Chociaż czasami może się wydawać, że trudno jest nimi żyć, musimy pamiętać, że Bóg dzięki swojej łasce umożliwia to, co nakazuje (Por. Katechizm Kościoła Katolickiego, 2082).

Teksty do medytacji świętego Josemarí

Jakie znaczenie mają nasze potknięcia, skoro wraz z bólem upadku uderzenia odnajdujemy siłę, która pozwala nam się znów wyprostować i iść dalej z nowym zapalem? Nie zapominajcie mi, że świętym nie jest ten, kto nigdy nie upada, ale ten, kto zawsze się podnosi, z pokorą i świętym uporem. W Księdze Przysłów jest napisane, że prawy siedmiokroć upadnie i powstanie. Dlatego, ty i ja, biedne stworzenia, nie powinniśmy się dziwić ani tracić ducha na widok naszej nędzy, naszych potknięć, bo przecież będziemy mogli iść dalej, jeśli szukać będziemy siły w Tym, który nam przyobiecał: *Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię*. Dzięki Ci, Panie, quia tu es, Deus, fortitudo mea, gdyż Ty, zawsze tylko Ty, mój Boże, byłeś mi siłą,

ucieczką, oparciem. (Przyjaciele Boga, 131)

Wydaje ci się, że wyraźnie słyszysz w duszy głosy mówiące: „Ach te przesady religijne!”. – I zaraz potem następuje elokwentna obrona wszystkich słabości naszego nędznego, upadłego ciała: „jego praw!”. Gdy ci się to przydarzy, powiedz wrogowi, że istnieje prawo naturalne i prawo Boże... i Bóg! – A także piekło (Droga, 141).

Jakie jest najważniejsze przykazanie?

"Będziesz miłował Pana Boga swego całym swoim sercem, całą swoją duszą i całym swoim umysłem. To jest największe i pierwsze przykazanie. Drugie podobne jest do niego: Będziesz miłował swego bliźniego jak siebie samego. Na tych dwóch przykazaniach opiera się całe Prawo i Prorocy" (Mt 22, 37-40).
Dekalog powinien być wyjaśniany w

świetle tego podwójnego i jedyne go przykazania miłości, która jest wypełnieniem Prawa (Por. Katechizm Kościoła Katolickiego, 2055).

Bóg nas pierwszy umiłował. Miłość Jedyne go Boga jest przypominana w pierwszym z "dziesięciu słów". Przykazania wyjaśniają z kolei odpowiedź miłości, do której udzielenia wobec Boga jest powołany człowiek (Katechizm Kościoła Katolickiego, 2083).

Teksty do medytacji świętego Josemarí

Miłość nie jest naszym własnym tworem, jest ona nam wlana przez łaskę Bożą, *ponieważ On sam nas umiłował*. Powinniśmy przepoić się tą przepiękną prawdą, że *jeśli możemy miłować Boga, to tylko dlatego, że On nas umiłował*. Ty i ja jesteśmy w stanie rozlewać tę miłość wokoło, gdyż zostaliśmy zrodzeni do

wiary przez miłość Ojca do nas.
Proście wytrwale Pana o ten skarb, tę nadprzyrodzoną cnotę miłości, tak byśmy mogli ją praktykować aż do najdrobniejszego szczegółu.

My chrześcijanie często nie potrafiliśmy odwzajemnić tego daru; czasami pomniejszaliśmy go, jak gdyby można go było ograniczyć do bezdusznej, mechanicznie traktowanej jałmużny; albo też sprowadzaliśmy go do bardziej lub mniej formalnej akcji dobroczynnej. To wypaczenie dobrze wyraża pełna rezygnacji skarga pewnej chorej: Tak, tu pielęgnuje się mnie z *miłości bliźniego*, ale moja matka troszczyła się o mnie z serca. Miłość, która rodzi się z Serca Jezusa nie pozwala na takie różnicowanie.

Abyście mogli dobrze przyswoić sobie tę prawdę, tyśiąckrotnie używałem tego samego obrazu: nie posiadamy jednego serca, aby kochać

Boga, a drugiego, aby kochać stworzenia, tym naszym biednym cielesnym sercem kochamy miłością ludzką, która, jeżeli jest zjednoczona z miłością Chrystusową, jest również nadprzyrodzona. Taką właśnie a nie inną miłość mamy pielęgnować w duszy, miłość, która musi w nas wzrastać i która pozwoli nam odkryć w bliźnich obraz naszego Pana (Przyjaciele Boga 229).

Zauważcie jednak, iż Bóg nie oświadcza: zamiast serca dam wam wolę czystego ducha. Nie, daje nam serce, serce z ciała, jak serce Chrystusa. Ja nie mam jednego serca, żeby kochać Boga i drugiego, żeby kochać ludzi. Tym samym sercem, którym ukochałem swoich rodziców i którym Kocham swoich przyjaciół, miłuję Chrystusa i Ojca, i Ducha Świętego, i Najświętszą Maryję Pannę. Nie przestanę tego powtarzać: powinniśmy być bardzo

ludscy; ponieważ w przeciwnym razie nie będziemy mogli być Boży.

Miłość ludzka, ta miłość ziemską, kiedy jest prawdziwa, pomaga nam posmakować miłości Boskiej. W ten sposób dostrzegamy miłość, z jaką będziemy się cieszyć Bogiem i która będzie panować między nami w niebie, kiedy Pan *będzie wszystkim we wszystkich*. Kiedy zaczniemy rozumieć, czym jest miłość Boża, będziemy na co dzień bardziej wyrozumiali, hojniejsi, bardziej oddani (To Chrystus przechodzi, 166).

Pan nie poprzestał na powiedzenia nam, że nas kocha, lecz pokazał nam to swoimi czynami, całym swoim życiem. – A Ty? (Kuźnia 62).

Zdumiewaj się wielkodusznością Boga: stał się Człowiekiem, aby nas odkupić, abyśmy mogli, ty i ja – choć przyznaj, nic nie jesteśmy warci! – zwracać się do Niego z ufnością (Kuźnia, 30).

Jaki jest związek między przykazaniami prawa Bożego a prawem naturalnym?

Dziesięć przykazań należy do Objawienia Bożego. Pouczają nas one zarazem o prawdziwym człowieczeństwie człowieka. Podkreślają główne obowiązki, a więc pośrednio także podstawowe prawa, właściwe naturze osoby ludzkiej. Dekalog stanowi uprzywilejowany wyraz "prawa naturalnego":

«Od początku Bóg zakorzenił w sercach ludzi zasady prawa naturalnego. Potem ograniczył się do ich przypomnienia. Był to Dekalog» [św. Ireneusz z Lyonu, *Adversus haereses*, 4, 15, 1], (Katechizm Kościoła Katolickiego, 2070).

Przykazania Dekalogu, chociaż dostępne dla samego rozumu, zostały objawione. Grzeszna ludzkość

potrzebowała tego objawienia, aby osiągnąć pełne i pewne poznanie wymagań prawa naturalnego:

«Pełne wyjaśnienie przykazań Dekalogu było nieodzowne w stanie grzechu z powodu zaciemnienia światła rozumu i wypaczenia woli» (św. Bonawentura, *In quattuor libros Sententiarum*, 3, 37, 1, 3).

Przykazania poznajemy za pośrednictwem Objawienia Bożego, które przekazuje nam Kościół, oraz za pośrednictwem głosu sumienia moralnego (Katechizm Kościoła Katolickiego, 2071).

Teksty do medytacji świętego Josemarí

Skoro świat i wszystko, co w nim jest - za wyjątkiem grzechu - jest dobry, ponieważ jest dziełem Boga, naszego Pana, chrześcijanin, walcząc nieustannie o to, by uniknąć obrazy Boga - a jest to walka pozytywna, z

miłości - powinien poświęcać się
wszystkim ziemskim sprawom ramie
w ramie z innymi obywatelami;
powinien bronić tych wszystkich
dóbr, które wynikają z godności
osoby.

Istnieje zaś takie dobro, o które
chrześcijanin powinien zawsze
specjalnie zabiegać: wolność
osobista. Tylko wtedy, gdy
chrześcijanin będzie bronić osobistej
wolności innych, z właściwą sobie
odpowiedzialnością osobistą, będzie
mógł, z uczciwością ludzką i
chrześcijańską, bronić w taki sam
sposób swojej wolności. Powtarzam i
będę powtarzać nieustannie, że Pan
dał nam darmo wielki
nadprzyrodzony dar: łaskę Bożą oraz
inny wspaniały dar ludzki: wolność
osobistą, która - żeby nie została
zniekształcona i nie przemieniła się
w rozpasanie - wymaga od nas
prawości, skutecznego wysiłku, aby
nasze postępowanie zawierało się w

ramach Bożego prawa, ponieważ tam, gdzie jest Duch Boży, tam też jest wolność.

Królestwo Chrystusa to królestwo wolności: nie ma tu innych niewolników oprócz tych, którzy oddają się w niewolę dobrowolnie, z Miłości do Boga. Błogosławiona niewola miłości, która czyni nas wolnymi! Bez wolności nie możemy odpowiedzieć na łaskę; bez wolności nie możemy oddać się dobrowolnie Panu z powodu jak najbardziej nadprzyrodzonego: ponieważ tak nam się podoba. (To Chrystus przechodzi, 184)